

8 Φεβρουαρίου, 1995

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΡΚΙΔΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ (ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ) ΛΤΔ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΣ ΚΑΙ ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΔΙ' ΑΔΕΙΑ ΔΙ' ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ CERTIORARI,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ/ Ή ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΠΟΥ ΕΞΕΔΟΘΗ ΤΗΝ 23.12.94 ΣΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΥΠ' ΑΡ. 5713/87.

(Αρ. Αίτησης 11/95).

Certiorari — Αίτηση για άδεια καταχώρησης αίτησης ακύρωσης απόφασης επαρχιακού Δικαστηρίου για έλλειψη δικαιοδοσίας — Διορισμός ενός εκ των εκδικασάντων Δικαστών σε Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ανάγνωση της απόφασης από τον άλλο — Νομιμότητα Δικαστηρίου — Εγκυρότητα απόφασης.

Το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, συγκροτούμενο από δύο Δικαστές, εξεδίκασε υπόθεση και επεφύλαξε την απόφασή του. Πριν από την έκδοση της απόφασης, ο ένας εκ των Δικαστών, διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο άλλος Δικαστής, ανέγνωσε και παρέδωσε μόνος την απόφαση του Δικαστηρίου.

Οι αιτητές στην παρούσα υπόθεση, ζητούν άδεια από το Ανώτατο Δικαστήριο να καταχωρήσουν αίτηση για έκδοση προνομιακού εντάλματος τύπου *Certiorari* που να ακυρώνει την απόφαση, για έλλειψη δικαιοδοσίας και επειδή εκδόθηκε από Δικαστήριο με σύνθεση αντίθεση προς το Σύνταγμα και τους συνάδοντες προς αυτό νόμους και/ή από Δικαστήριο νομικά ανύπαρκτο.

Αποφασίστηκε, ότι:

(1) Σε περιπτώσεις Δικαστών που αφυπηρετούν ή αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, είναι δυνατό να εκδοθεί η επιφυλαχθείσα από-

φαση, της οποίας η ακρόαση συμπληρώθηκε προηγουμένως και στην οποία είχε συμφωνηθεί το αποτέλεσμα, από άλλο Δικαστή που συμμετείχε στη σύνθεση.

- (2) Η τυπική απαγγελία της απόφασης του Δικαστηρίου από τον ένα Δικαστή αφού τόσο η ακρόαση της υπόθεσης όσο και η λήψη της, έγιναν όταν ο Δικαστής που διορίστηκε Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήταν ακόμη μέλος του, είναι επιτρεπτή.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Papadopoulos (1968) 1 C.L.R. 496, 15

In Re Nina Panaretou (1972) 1 C.L.R. 165,

In Re Kakos (1985) 1 C.L.R. 250,

Christoforou v. Asprofta (1988) 1 C.L.R. 246, 20

Halam v. Hallam (Gould Intervening) [1931] TLR, 207,

The Attorney-General v. Ibrahim and Others (1964) C.L.R. 195, 25

Republic v. Kafkaris and Others (1988) 2 C.L.R. 122.

Αίτηση.

Αίτηση με την οποία οι αιτητές ζητούν άδεια του Δικαστηρίου για έκδοση προνομιακού εντάλματος certiorari για ακύρωση απόφασης του πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με τον ισχυρισμό ότι στερείτο δικαιοδοσίας.

E. Μαρκίδου (κα), με I. Νικολάου, για τους Αιτητές.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα αίτηση οι αιτητές ζητούν άδεια του Δικαστηρίου για έκδοση προνομιακού εντάλματος certiorari. Η θεραπεία την οποία ζητούν οι αιτητές είναι η ακόλουθη:

"(α) Διά διάταγμα Certiorari διά μετάθεση (to remove) ενώπιον του Σεβαστού αυτού Δικαστηρίου και δι' ακύρωση απο-

φάσεως (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α) που εξεδόθη την 23.12.1994 από το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο αποτελούμενον από τον Έντιμο Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Φοίξον Νικολαΐδη, και από τον Επαρχιακό Δικαστή κ. Μάριον Γεωργίου επί των επιδίκων θεμάτων της αγωγής Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας υπ' αριθμόν 5731/87.

(β) Δι' οιανδήποτε άλλην συμπαρομαρτούσα προς το διάταγμα certiorari θεραπεία και

(γ) Διά διάταγμα αναστολής εκτελέσεως της ανωτέρω απόφασεως (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α) μέχρις ακροάσεως της αιτήσεως δι' έκδοση διατάγματος certiorari και/ή μέχρι νεωτέρας διαταγής του Δικαστηρίου."

Οι λόγοι για τους οποίους οι αιτητές ζητούν τις πιο πάνω θεραπείες είναι ότι το Δικαστήριο που εξέδωσε την απόφασή του στις 23.12.94 εστερείτο δικαιοδοσίας, διότι ο προεδρεύων κατά την έκδοση της απόφασης είχε ήδη από τις 2.11.94 διοριστεί δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και ότι η απόφαση της 23.12.94 είναι άκυρη και/ή ανυπόστατη ως εκδοθείσα από δικαστήριο με σύνθεση αντίθετη προς το Σύνταγμα και τους συνάδοντας προς αυτό νόμους και/ή από δικαστήριο νομικώς ανύπαρκτο.

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι πολύ απλά και είναι σε συντομία τα ακόλουθα:

Η ακρόαση της αγωγής υπ' αρ. 5731/87 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας άρχισε ενώπιον του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου με σύνθεση τον κ. Φρ. Νικολαΐδη, Πρόεδρο Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και τον κ. Μ. Γεωργίου, Επαρχιακό Δικαστή.

Στις 28.1.94 το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο με την πιο πάνω σύνθεση επεφύλαξε την απόφασή του στην πιο πάνω αγωγή.

Κατά ή περί τις 2.11.94 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με την Πράξη υπ' αρ. 439/94, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23.12.94 διόρισε τον κ. Φρ. Νικολαΐδη, δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Στις 23.12.94 εκδόθηκε η απόφαση στην αγωγή 5731/87 και η απόφαση απηγγέλθηκε μόνο από τον Επαρχιακό Δικαστή κ. Μ. Γεωργίου. Στην απόφαση, που είναι τεκμήριο Α ενώπιό μου, αναφέρεται ότι τη σύνθεση του Δικαστηρίου αποτελούσαν οι κ. Φρ. Νικολαΐδης, Πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου και κ. Μ. Γεωργίου, Επαρχιακός Δικαστής, οι οποίοι και την υπέγραψαν. 5

Είναι ο ισχυρισμός της ευπαιδευτού δικηγόρου των αιτητών ότι ο κ. Φρ. Νικολαΐδης εστερείτο δικαιοδοσίας όταν εξεδόθη η απόφαση του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και δεν edικαιούτο να εκδώσει απόφαση σαν Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου διότι είχε εν τω μεταξύ διοριστεί στις 2.11.94 δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 10

Η θέση της δικηγόρου των αιτητών αναφορικά με τις αρμοδιότητες των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου και η νομική τοποθέτηση είναι ότι με τον Ν.33/64 έγινε ουσιαστική συνταγματική πράξη, η οποία τροποποίησε το Σύνταγμα και με την οποία όλες οι αρμοδιότητες των δύο δικαστηρίων περιήλθαν σε ένα. Η θέση αναφορικά με τη συνταγματικότητα του Ν.33/64 και την υπόσταση του Ανωτάτου Δικαστηρίου εξηγείται στην *The Attorney-General v. Mustafa Ibrahim and Others* (1964) C.L.R. 195. Στην υπόθεση *Ibrahim* αποφασίστηκε ότι ο Ν.33/64 είναι συνταγματικός βάσει του Δικαίου της Ανάγκης και η σύσταση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναγκαία για την εξασφάλιση της Δικαστικής Λειτουργίας και των δικαιοδοσιών των δύο ανωτάτων δικαστηρίων που προβλέπονται στο Σύνταγμα. 15
20
25

Ο κ. Νικολαΐδης, όπως είπε η δικηγόρος των αιτητών ενήργησε υπό διττή ιδιότητα. Επίσης μου ανεφέρθη η υπόθεση *Republic v. Kafkaris and Others* (1988) 2 C.L.R. 122, στην οποία αποφασίστηκε ότι κακουργιοδικείο που αποτελείτο από δύο προέδρους και ένα δικαστή ήτο παράνομο και για να λυθεί το θέμα αυτό έγινε τροποποίηση του Ν.14/60. 30
35

Το τελευταίο θέμα το οποίο έθιξε η δικηγόρος των αιτητών είναι ότι η απόφαση επιφυλάχθηκε τον Ιανουάριο του 94 αλλά μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση υπήρχε εκκρεμοδικία και γι' αυτό από τον Νοέμβριο του 94 που διορίστηκε δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου ο κ. Νικολαΐδης μέχρι της έκδοσης της απόφασης αφηρέθη οιονδήποτε ένδικο μέσο ή θεραπεία από τους διαδίκους. 40

Για το θέμα αυτό όμως είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι κανένα ένδικο διάβημα δεν έγινε ή ζητήθηκε από τους διαδικούς από την ημέρα που επιφυλάχθηκε η απόφαση μέχρι την έκδοσή της.

5

Στό παρόν στάδιο το δικαστήριο δεν υπεισέρχεται στην ουσία της αίτησης. Οι αρχές που διέπουν το νομικό αυτό θέμα είναι καλά καθιερωμένες. (Βλέπε *Costas Papadopoulos (Ex Parte)* (1968) 1 C.L.R. 496, *In Re Nina Panaretou* (1972) 1 C.L.R. 165 και *In Re Kakos* (1985) 1 C.L.R. 250).

10

Το θέμα που τίθεται ενώπιό μου είναι καθαρά νομικό. Δηλαδή αν το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας το οποίο αποτελείται από τον κ. Φρ. Νικολαΐδη, Πρόεδρο και τον κ. Μ. Γεωργίου, Επαρχιακό Δικαστή, που επεφύλαξε απόφασή του τον Ιανουάριο του 94 είχε δικαίωμα μετά τον διορισμό του κ. Φρ. Νικολαΐδη σαν δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου να εκδώσει την επιφυλαχθείσα απόφασή του με την ίδια σύνθεση δηλαδή αν ο κ. Γεωργίου edικαιούτο να απαγγείλει την απόφαση του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου και η τελική απόφαση να είναι και απόφαση του κ. Φρ. Νικολαΐδη, του οποίου η δικαιοδοσία είχε αλλάξει εν τω μεταξύ.

15

20

Στην υπόθεση *Christoforou v. Asprofta* (1988) 1 C.L.R. 246 ο Δικαστής κ. Σαββίδης απήγγειλε την επιφυλαχθείσα απόφαση τριμελούς εφετείου του οποίου προήδρευε ο τότε Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Τριανταφυλλίδης, μετά τον διορισμό του κ. Τριανταφυλλίδη σαν Γενικού Εισαγγελέως. Εκδίδοντας την απόφαση ο κ. Σαββίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

30

"SAVVIDES J. read the following judgment of the Court. The President of this Court Mr. Justice Triantafyllides is unable to participate in the delivery of this judgment due to the assumption by him of his new duties. The judgment I am going to deliver is the unanimous judgment of all three of us which was reached on the 24th March, 1988 and to which Mr. Justice Triantafyllides was in full agreement."

35

Στην υπόθεση *Halam v. Hallam (Gould Intervening)* [1931] The Times Law Reports σ.207, απηγγέλθη επιφυλαχθείσα απόφαση δικαστού ο οποίος αφυπηρέτησε. Παραθέτω τα πιο κάτω αποσπάσματα:

40

“Divorce - Judgment reserved - Retirement of Judge - Judgment subsequently read by consent - Virginity of intervener - Onus of proof of adultery.

In this suit the PRESIDENT (LORD MERRIVALE) read the judgment of Sir Maurice Hill, who had reserved judgment on July 29 last. 5

Sir Maurice Hill retired from the Bench in October.

..... 10

The PRESIDENT said that he had ascertained from Sir Maurice Hill what the position was, and whether he was ready to deliver his judgment. In the circumstances it seemed the best course, so that the parties might not wait indefinitely, that he (the President) should read the judgment, and if that was the wish of the parties he would do so.” 15

Από τις πιο πάνω αποφάσεις φαίνεται ότι είναι καθιερωμένη πρακτική των δικαστηρίων ότι σε περιπτώσεις δικαστών οι οποίοι έχουν αφυπηρητήσει ή όπως στην περίπτωση του τέως προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο οποίος διορίστηκε Γενικός Εισαγγελέας και έπαψε να είναι δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήτο δυνατό να εκδοθεί η επιφυλαχθείσα απόφαση, της οποίας η ακρόαση συμπληρώθηκε προηγουμένως και στην οποία είχε συμφωνήσει το αποτέλεσμα με άλλο δικαστή που συμμετείχε στη σύνθεση. 20 25

Στην παρούσα περίπτωση δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Πρόεδρος και ο Δικαστής του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας επεφύλαξαν την απόφασή τους στην αγωγή 5731/87 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις 28.1.94, συμφώνησαν το αποτέλεσμα της απόφασής τους και κανένα περαιτέρω βήμα ή θέμα ηγέρθη μετά την επιφύλαξη της απόφασης. Στις 23.12.1994, ο Δικαστής κ. Γεωργίου απήγγειλε την απόφαση και των δύο δικαστών. Κρίνω ότι η απαγγελία της απόφασης ήταν μία τυπική διαδικασία αφού τόσο η ακρόαση της όλης υπόθεσης όσο και η λήψη της απόφασης έγιναν όταν ο κ. Νικολαΐδης κατείχε τη θέση του Προέδρου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Η τυπική απαγγελία της απόφασης όπως φαίνεται καθαρά και στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Christoforou v. Asprofta* (ανωτέρω) είναι επιτρεπτή παρά την αλλαγή της δικαιοδοσίας του κ. Νικολαΐδη. 30 35 40

- 5 Κατά τη γνώμη μου η πρακτική αυτή των δικαστηρίων, η οποία στηρίζεται σε σειρά αυθεντιών είναι καθόλα νόμιμη. Καταλήγω ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση για παραχώρηση άδειας στον αιτητή για να καταχωρήσει αίτηση για έκδοση του αιτουμένου εντάλματος certiorari. Ως εκ τούτου η αίτηση απορρίπτεται.

Η αίτηση απορρίπτεται.